

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра __Гідрогеології__

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

“_____” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Регіональна гідрогеологія та регіональна гідрогеологія України _____
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 103 Науки про Землю _____
(шифр, назва спеціальності)

спеціалізація _____
(шифр, назва спеціалізації)

факультет _____ ФГГРТ _____

2016 / 2017 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)

“ _____ ” _____ 2016 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Прибилова Вікторія Миколаївна, кандидат геологічних наук,
ст. наук. співробітник, доцент кафедри гідрогелогії.

Програму схвалено на засіданні кафедри

Протокол від “29” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри гідрогелогії

_____ Удалов І.В._____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією

ФГГРТ

_____ назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” _____ 2016 року № 1

Голова методичної комісії ФГГРТ

_____ Жемеров О.О._____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Регіональна гідрогеологія та гідрогеологія України”
складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки
бакалавр
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 103 Науки про Землю

спеціалізації

Предметом вивчення навчальної дисципліни є підземні води і гідрогеологічні умови окремих гідрогеологічних природно-історичних районів (гідрогеологічних структур), континентів та Землі в цілому. Шляхом вивчення гідрогеологічних умов, закономірностей водообміну та формування ресурсів регіональна гідрогеологія вирішує головне прикладне завдання – регіональну оцінку природних і експлуатаційних ресурсів та планування перспектив використання підземних вод.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретичні основи регіональної гідрогеології.
2. Характеристика гідрогеологічних структур України.
3. Основні риси гідрогеології країн СНД та далекого зарубіжжя.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є надання студентам знання з гідрогеології різних регіонів України та інших країн.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння знанням найбільш загальних закономірностей поширення підземних вод.

1.3. 6 кредитів

1.4. 216 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
64 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
136 год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: загальні закономірності формування і розповсюдження підземних вод в гідрогеологічних структурах України та інших країн.

вміти: аналізувати регіональні гідрогеологічні дані з метою вирішення практичних питань використання та охорони підземних вод.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи регіональної гідрогеології.

Тема 1. Генетичні типи підземних вод.

Тема 2. Регіональні закономірності формування та поширення седиментогенних та літогенних вод.

Тема 3. Регіональні закономірності формування та поширення інфільтрогенних вод.

Тема 4. Гідрохімічна зональність.

Тема 5. Регіональні гідродинамічні закономірності.

Тема 6. Типи гідрогеологічних структур та гідрогеологічне районування.

Розділ 2. Характеристика гідрогеологічних структур України.

Тема 7. Гідрогеологічне районування України.

Тема 8. Дніпровсько-Донецький артезіанський басейн.

Тема 9. Волино-Подільський артезіанський басейн.

Тема 10. Причорноморський артезіанський басейн.

Тема 11. Гідрогеологія Українського щита.

Тема 12. Гідрогеологія Донецької складчастої області.

Тема 13. Гідрогеологія Карпатської складчастої області.

Тема 14. Гідрогеологія Кримської складчастої області та глибоководної западини Чорного моря.

Розділ 3. Основні риси гідрогеології країн СНД та далекого зарубіжжя.

Тема 15. Артезіанські області Росії (Східно-Європейська, Східно-Сибірська, Західно-Сибірська).

Тема 16. Приаральська артезіанська область.

Тема 17. Гідрогеологічні умови Кольської надглибокої свердловини.

Тема 18. Гідрогеологія давніх омолоджених складчастих областей півдня Сибіру та сходу Середньої Азії.

Тема 19. Гідрогеологія Кавказької складчастої області.

Тема 20. Гідрогеологія областей сучасного вулканізму на прикладі Камчатської складчастої області.

Тема 21. Основні риси гідрогеології Західної та Центральної Європи.

Тема 22. Основні риси гідрогеології Північної Америки.

Тема 23. Основні риси гідрогеології Гондванських континентів.

Тема 24. Гідрогеологія дна морів та океанів. Субокеанічні гідротерми.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	Лаб.	Інд.	Ср.		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												

Тема 1.	10	3				7	12	1				11
Тема 2.	10	3	1			6	12		1			11
Тема 3.	11	3	2			6	12	1	1			10
Тема 4.	12	4	2			6	12					12
Тема 5.	11	4				7	12	1				11
Тема 6.	12	4				8	12	1				11
Разом за розділом 1	72	21	5			46	72	4	2			66
Розділ 2												
Тема 7.	9	3	2			5	9	1	1			7
Тема 8.	9	3	2			5	9		2			7
Тема 9.	9	3				5	9	1				8
Тема 10.	9	3				7	9					9
Тема 11.	9	3				7	9	1				8
Тема 12.	9	2	1			7	9	1	1			7
Тема 13.	9	2				7	9					9
Тема 14.	9	2				7	9	1				8
Разом за розділом 2	72	21	5			45	72	5	4			63
Розділ 3												
Тема 15.	7	2	2			1	7	1				6
Тема 16.	7	2				5	7					7
Тема 17.	7	2				5	7	1				6
Тема 18.	7	2				5	7					7
Тема 19.	7	2				5	7	1				6
Тема 20.	7	2				5	7					7
Тема 21.	7	2	2			2	7	1				6
Тема 22.	7	2				4	7					7
Тема 23.	8	2				6	8	1				7
Тема 24.	8	2	2			4	8					8
Разом за розділом 3	72	22	6			45	72	5				67
Усього годин	216	64	16			136	216	14	6			196

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні гідрохімічні особливості седиментогенних вод.	2/1
2	Основні гідрохімічні особливості інфільтрогенних вод.	2/0,5
3	Гідрогеологічні райони України (робота з картою).	2/0,5
4	Основні водоносні комплекси, що їх використовують для централізованого водопостачання в Дніпровсько-Донецькому АБ.	2/0,5
5	Гідрогеологічні особливості та водопостачання м. Харкова.	2/1
6	Гідрогеологічні особливості та водопостачання м. Києва.	2/0,5
7	Малі артезіанські басейни Північно-Західного Донбасу.	2/0,5
8	Порівняльний аналіз гідрогеології Дніпровсько-Донецького та Паризького АБ.	2/0,5
9	Субокеанічні гідротерми – нові гідрогеологічні об'єкти.	2/1

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
-------	------------	-----------------	----------------

1	Генетичні типи підземних вод.	5/8	опитування
2	Регіональні закономірності формування та поширення седиментогенних та літо генних вод.	5/8	опитування
3	Регіональні закономірності формування та поширення інфільтрогенних вод.	5/8	опитування
4	Гідротехнічна зональність	5/8	опитування
5	Регіональні гідродинамічні особливості.	5/8	опитування
6	Типи гідрогеологічних структур та гідрогеологічне районування.	5/8	опитування
7	Тема 7. Гідрогеологічне районування України.	5/8	опитування
8	Тема 8. Дніпровсько-Донецький артезіанський басейн.	5/8	опитування
9	Тема 9. Волино-Подільський артезіанський басейн.	5/8	опитування
10	Тема 10. Причорноморський артезіанський басейн.	5/8	опитування
11	Тема 11. Гідрогеологія Українського щита.	5/8	опитування
12	Тема 12. Гідрогеологія Донецької складчастої області.	5/8	опитування
13	Тема 13. Гідрогеологія Карпатської складчастої області.	5/8	опитування
14	Тема 14. Гідрогеологія Кримської складчастої області та глибоководної западини Чорного моря.	5/8	опитування
15	Артезіанські області Росії (Східно-Європейська, Східно-Сибірська, Західно-Сибірська).	5/8	опитування
16	Приаральська артезіанська область.	5/8	опитування
17	Гідрогеологічні умови Кольської надглибокої свердловини.	5/8	опитування
18	Гідрогеологія давніх омолоджених складчастих областей півдня Сибіру та сходу Середньої Азії.	5/8	опитування
19	Гідрогеологія Кавказької складчастої області.	6/8	опитування
20	Гідрогеологія областей сучасного вулканізму на прикладі Камчатської складчастої області.	6/8	опитування
21	Основні риси гідрогеології Західної та Центральної Європи.	6/9	опитування
22	Основні риси гідрогеології Північної Америки.	6/9	опитування
23	Основні риси гідрогеології Гондванських континентів.	6/9	опитування
24	Гідрогеологія дна морів та океанів. Субокеанічні гідротерми.	6/9	опитування
	Разом	126/196	

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

Контроль участі в семінарах; перевірка контрольних робіт; перевірка підсумкових контрольних робіт.

8. Схема нарахування балів

приклад для екзамену

	Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		Підсумковий модуль	Сума балів
	T1-3	T4-6	T7-10	T11-14	T15-19	T20-24		
Сума балів за розділами	10	10	10	10	10	10	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Прибилова В.М., Терещенко В.О. Регіональна гідрогеологія та гідрогеологія України: Методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Гідрогеологія». – Харків, 2012 - 20 с.

Основна література

1. Кирюхин В.А., Толстихин Н.И. Региональная гидрогеология: Учебник для вузов. – М.: Недра, 1987.
2. Камзіст Ж.С., Шевченко О.Л. Гідрогеологія України: Навчальний посібник. – К.: Фірма «ІНКОС», 2009.
3. Терещенко В.О. Гідрогеологія України: Навчальний посібник. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2006.

Допоміжна література

1. Руденко Ф.А. Гідрогеологія Української РСР. – К.: Вища школа, 1972.
2. Гідрогеологія Європи. Т.1, Т.2 (Под ред. Н.А. Маринова, Н.И. Толстихина). М.: Недра, 1989.
3. Гідрогеологія ССРСР. Сводный том. Вып. 1. Основные закономерности распространения подземных вод на территории ССРСР. – М.: Недра, 1976.
4. Гідрогеологія ССРСР, Т. V. Украинская ССР. - М.: Недра, 1971.
5. Гідрогеологія ССРСР, Т. VI. Донбасс. - М.: Недра, 1970.
6. Гідрогеологія ССРСР, Т. VIII. Крым. - М.: Недра, 1970.
7. Шестопапов В.М., Лялько В.И., Доброход Н.И. и др. Водобмен в гидрогеологических структурах Украины: водобмен в естественных условиях. – К.: Наук. думка, 1989.
8. Шестопапов В.М., Огняник Н.С., Доброход Н.И. и др. Водобмен в гидрогеологических структурах Украины: водобмен в нарушенных условиях. – К.: Наук. думка, 1991.